

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
20 iulie 2022

Probă scrisă

LB. ȘI LIT. CEHĂ MATERNĂ, LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI UNIV. PT. COPII, MATEMATICA,
METODICA PREDĂRII LB. ȘI LIT. CEHE MATERNE / COM. ÎN LB. CEHĂ MATERNĂ,
METODICA PREDĂRII LB. ȘI LIT. ROMÂNE / COM. ÎN LB. ROMÂNĂ / MAT. / MAT. ȘI EXPL.
MED. ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Limba și literatură cehă maternă (20 de puncte)

Přečtěte text a na zkušební list napište odpovědi na každý požadavek týkající se daného textu.

Už věděl, co je. Čerstvě vstrčil ještě jeden drobet do úst a pak hada donesl králi, jako by nic nebylo.

Po obědě poručil král Jiříkovi, aby mu osedlal koně, že se chce projet, a on aby ho doprovázel. Král jel napřed a Jiřík za ním.

Když jeli po zelené louce poskočil Jiříkův kůň a zařehotal: „Hohohoho, bratře, mně je tak lehký, že bych chtěl přes hory skákat!“

„Což je o to,“ povídá druhý, „já bych taky rád skákal, ale na mne sedí starý“: skočím-li, svalí se na zem jako měch a srazí vaz.

„Ať si srazí, co z toho?“ řekl Jiříkův kůň. „Místo starého budeš nosit mladého.“

Jiřík srdečně se té rozmluvě zasmál, ale jen tak potichu, aby král nevěděl. Ale král taky dobře rozuměl, co si koníci povídali, ohlídl se, a vida, že se Jiřík směje, ptá se: „Čemu se směješ?“

„Ničemu, královská Jasnosti: jen mi tak něco připadlo,“ vymlouval se Jiřík.

Starý král však už ho měl v podezření a koňům už taky nedůvěřoval; obrátil a zas domů. Když přijeli do zámku, poručil král Jiříkovi, aby mu nalil do sklenice vína.

„Ale tvá hlava za to,“ povídá, „jestliže nedoleješ, anebo přeलेješ!“

Jiřík vzal konvici s vínem a leje. Vtom přiletěli oknem dva ptáčekové; jeden druhého honil, a ten, co utíkal, měl tři zlaté vlasy v zobáčku.

„Dej mi je,“ povídá ten jeden, „však jsou moje!“

„Nedám, moje jsou! Já si je zdvihl.“

„Ale já je viděl, jak upadly, když se zlatovlasá panna česala. Dej mi aspoň dva.“

„Ani jeden.“

Tu ten druhý ptáček za ním ty zlaté vlasy pochytil. Když se tak o ně letmo tahali, zůstal každému v zobáčku jeden, a třetí zlatý vlas upadl na zem, jen to zazvonilo. Vtom se Jiřík po něm ohlédl a přelil.

„Propadls mi životem!“ vykřikl král. „Ale chci s tebou milostivě naložit, když té zlatovlasé panny dobudeš a přivedeš mi ji za manželku.“

Co měl Jiřík dělat? Chtěl-li svůj život zachovat, musil pro pannu, ačkoli nevěděl, kde ji hledat. Osedlal si koně a jel kudy tudy.

Karel Jaromír Erben – *Zlatovláska*

1. Napište v rozsahu deseti vět obsah celé povídky.	4 body
2. Popište vlastnosti hlavní postavy této povídky.	2 body
3. Vysvětlete název povídky, z které pochází daný úryvek.	2 body
4. Napište další dvě díla napsané autorem této pohádky.	2 body
5. Ke slovu <i>přijeli</i> napište jedno slovo podobného významu a jedno slovo opačného významu.	2 body
6. Ve slovu <i>poskočil</i> určete předponu a příponu.	2 body
7. Napište, k jakému slovnímu druhu patří podtržená slova v textu.	3 body
8. Najděte v textu tři slovesa, jedno v minulém čase, jedno v přítomném čase a jedno v budoucím čase.	3 body

B. Limba și literatura română și universală pentru copii (20 de puncte)

Citiți cu atenție textul de mai jos:

*Poemul se întoarce asupra sa
și începe să se citească pe sine
se descifrează încet, pătrunde în adâncul său
cu sfială, zâmbeste, scoate un țipăt de uimire*

*pe măsură ce poemul se citește pe sine
el se înțelege pe sine
și dispare încet din univers [...]*

(Matei Vișniec, *Poemul care se citește pe sine*)

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai sus:

1. Transcrieți, din prima strofă, cuvintele care conțin vocale în hiat. **2 puncte**
2. Precizați ce părți de vorbire sunt cuvintele subliniate în secvența următoare: și dispare încet din univers. **4 puncte**
3. Menționați funcția sintactică a substantivelor din propoziția: ... scoate un țipăt de uimire **4 puncte**
4. Redactați un eseu de maximum o pagină, în care să argumentați apartenența unui text literar inclus în programa de examen la specia literară *basm cult*. **10 puncte**
În realizarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:
  - definirea conceptului de *basm cult*;
  - precizarea a două trăsături specifice unuia dintre *basmelor culte* incluse în programa de examen;
  - prezentarea detaliată a uneia dintre trăsăturile precizate, valorificând opera literară selectată;
  - susținerea unei opinii referitoare la mesajul textului literar ales.

Notă! Pentru **conținutul** eseului veți primi **8 puncte**, iar pentru **redactarea** eseului veți primi **2 puncte** (*organizarea ideilor în scris, utilizarea limbii literare* – 1 punct; *corectitudinea ortografiei și a punctuației* – 1 punct).

C. Matematică (20 de puncte)

1. Martin kreslí do sešitu nejprve jen trojúhelníky, pak jen čtverce, celkově 45 útvarů, které mají 153 stran. Martin vybarví první útvary červeně, druhou žlutě, třetí modře, pak zase červeně, žlutě, modře, tak až vybarví všechny útvary. Jakou barvu má poslední trojúhelník nakreslený v sešitu?

7 bodů

2. Dává se výraz: $E(x, y) = xy - 4x - 4y + 16$, kde x a y jsou reálná čísla.

a) Dokažte že $E(x, y) = (x - 4)(y - 4)$.

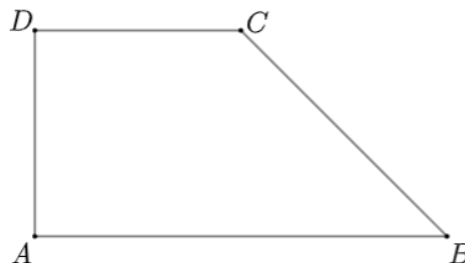
b) Vypočítejte $E(\sqrt{0}, \sqrt{1}) \cdot E(\sqrt{2}, \sqrt{3}) \cdot E(\sqrt{4}, \sqrt{5}) \cdot \dots \cdot E(\sqrt{20}, \sqrt{21})$.

4 body

3. Na následujícím obrázku je znázorněn lichoběžník $ABCD$ kde $\sphericalangle A = \sphericalangle D = 90^\circ$, $\sphericalangle B = 45^\circ$, a $AD = DC = 6$ cm.

a) Dokažte že $AB = 12$ cm.

b) Dokažte že vzdálenost od D k BC je $3\sqrt{2}$ cm.

7 bodů

4. Kolik krychlí s hranou 3 cm se vejdou do jedné krychle s hranou 9 cm?

2 body

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Metodica predării limbii și literaturii cehe materne/comunicării în limba cehă maternă în învățământul primar (10 puncte)

1. Popište význam používání učebních pomůcek a didaktické techniky při vyučovacích hodinách českého jazyka a literatury, jako mateřský jazyk na prvním stupni základní školy. Dejte konkrétní příklady. **4 body**
2. Napište průběh jedné lekce, podle vlastního výběru. Popište všechny momenty činnosti. **6 bodů**

B. Metodica predării limbii și literaturii române/comunicării în limba română în învățământul primar (10 puncte)

Analizați, în 1-2 pagini, *specificul abordării textelor narative în învățământul primar la clasa a IV-a*, având în vedere următoarele aspecte:

- explicarea specificității abordării textelor narative (elaborarea planului de idei, povestirea, personajul literar, dialogul, descrierea) în lecțiile de limba și literatura română;
- prezentarea etapelor familiarizării elevilor cu un text narativ;
- precizarea unei metode utilizate în abordarea textelor narative la limba și literatura română la clasa a IV-a;
- menționarea unui mijloc de învățământ care poate contribui la receptarea mesajelor textelor narative la clasa a IV-a.

Notă: Se punctează corectitudinea și coerența textului redactat (1 punct) și încadrarea analizei în limita de spațiu precizată (1 punct).

C. Metodica predării matematicii/matematicii și explorării mediului în învățământul primar (10 puncte)

Specifická kompetence *Použití jednotek měření k určení, porovnání a řazení času různých událostí* je součástí Učební osnovy pro předmět *Matematika* pro 2. ročník základních škol, schválené OMEN č. 3418/2013.

- a) Specifikujte jednu metodu, kterou považujete za vhodnou k dosažení dané specifické kompetence a argumentujte volenou metodu, tak že odhalíte její formativní valence. **5 bodů**
- b) Formulujte jeden operační cíl (pomocí vámi zvoleného operacionalizačního modelu), korelován s učebním úkolem a hodnotícím cvičením, použitelné při utváření/rozvoji dané specifické kompetence. **5 bodů**